

faa god at tilstille mig som Formanden i Udvalget en ubearbejdet Sammenstilling af Prøverne med Peder Skram. Den sidste Prøve giver en Fart af 11,62 indtil 11,86, altsaa i Gjennemsnit 11 $\frac{3}{4}$ Mil., medens der kun var paaregnet en Fart af c. 11 Mil. Med Hensyn til Kulbesparelsen faaer man, ved at sammenligne den med Rolf Krahe, der har Maskiner, hvormed den nærmest maa sammenlignes, da begges Maskiner omtrent ere saamtidig fabrikerede, følgende Resultat: Peder Skrams Kulforbrug i Timen pr. indiceret Hestkraft er 2 $\frac{3}{4}$ —3 Pd., medens Rolf Krahes er 4 $\frac{3}{4}$ Pd., det er altsaa 30—40 pCt. Besparelse for Peder Skram. Jeg troer, at det allerede er fremhævet, at det blev muligt for Peder Skram at gjøre Reisen til England frem og tilbage med en Forbrug af 1,800 Tønder Kul; den kunde indtage 2,000 Tønder, og hvis den havde været konstrueret efter de tidligere Principer, hvorefter Maskiner byggedes, vilde den have forbrugt 2,570 Tønder Kul. Det vil altsaa sees, at det vilde have været nødvendigt for Peder Skram at indtage Kul i England paa denne Fart, hvis det ikke havde været forsynet med kulbesparende Maskiner. Nu tør jeg vel ikke indlade mig paa at bedømme, om man andetsteds kunde have faaet bedre Maskiner, men jeg har ikke villet undlade at fremsføre disse Oplysninger, og det blot som Undskyldning for, at Udvalget har været saa overordentlig forsigtigt i sin Dom; det vil jeg for mit Bedkommende, trods Alt, hvad der er sagt, vedblivende paaftaae, at Udvalgets Fleertal ikke kunde udtale, at Maskinen havde været dyr, og det kunde ikke udtale, at den havde været uhensigtsmæssig eller stod tilbage for andre Maskiner. Hvad vi kunde sige, var, at der havde været Uregelmæssigheder eller i det Fald Mangler ved den Contract, som her er været omtalt; men da Marineministeriet havde sørget for, at disse Mangler fremtidigt leve afhjulpne, fandt vi, at der ikke var saadanne Forhold tilstede, at Rigsdagen burde gaa videre i sin Kritik. Det er jeg meget

forbauset over, nemlig hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) anførte; thi han vil dog vistnok kunne forstaae, at det, han fremsførte, umuligt kan være Tilfældet, nemlig at Controlten med Leveringen af disse Maskiner skulde være overgivet den tekniske Consulente; thi det ligger i Sagens Natur, at Marineministeriet og alle de, der have haft med denne Sag at gjøre, umuligt i den Grad kunde forglemme Statens Interesse, at de kunde contrahere med Fabrikanten og lade den samme Mand, der leverer Maskinen, kontrollere dens rigtige Levering. Efter hvad jeg kjender til denne Sag troer jeg, at det ærede Medlem for Marhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har fuldkommen Ret i, at Consulente ingenlunde er Dommer i et saadant Tilfælde.

Dinesen: Efter det Foredrag, vi have hørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), har jeg ikke Meget at sige, og selv det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (A. Sage) var nærved at spare mig nogenstomhelst Uleilighed, idet han selv modbeviste nogle af de Bemærkninger, som han fremkom med. Han udtalte saaledes først, at naar man fra en Fabrikant erholdt leveret en saadan Maskine, tilbageholdtes der et Beløb, indtil Maskinen var prøvet; men længere hen udtalte han, at Betalingen saaldt i tre Dele, nemlig saaledes, at den ene Trediedeel betaltes, naar Arbejdet var rykket frem til et vist Standpunkt, den anden Trediedeel, naar det var endnu noget længere fremmet, og den sidste Trediedeel ved Afleveringen. (A. Sage: I England!) Det ærede Medlem talte ogsaa om, at vi havde faaet Kanonbaade fra Værftet her paa Christianshavn. Jeg vil kun tillade mig at bede det ærede Medlem om at slaa op i Værftkommisjonen's Betænkning Side 553; der vil han finde en Sammenstilling imellem Prisen paa Kanonbaade, som vi selv have bygget, og dem, som ere byggede hos Fabrikanterne paa Chri-